

KEPAN

Bülten

www.kepan.org.tr

KEPAN ÖĞRENCİ KONGRESİ

18-19 Mart 2016 tarihinde Ankara'da Gazi Üniversitesi Rektörlük binası Mimar Kemalettin Salonunda gerçekleşen KEPAN Klinik Nutrisyon Öğrenci Kongresine 302 Beslenme ve Diyetetik Fakültesi, 82 Tıp Fakültesi, 13 Eczacılık Fakültesi ve 10 Hemşirelik bölümü öğrencisi olmak üzere toplam 407 öğrenci katıldı. Toplamda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve 13 farklı ilden, 24 üniversite katılımı sağlandı. Kongre başlangıcında katılımcılara anket ve değerlendirme soruları dağıtıldı. Öğrenci sunumlarının da yer aldığı kongre aktif tartışmalarla sonlandı. Kongreden çok memnun kalan öğrenciler kongrenin yinelenmesini istedi.

Anket Sonuçları:

Anket sonuçlarına göre kongrenin en beğenilen yönü (n=124):

- Uzmanlardan öğrencilere yönelik, güncel, kapsamlı ve pratiğe yönelik bilgilendirme yapılması (%41,9).
- Klinik nutrisyonun/malnutrisyonun öneminin/farkındalığının vurgulanması (%20,2).
- Multidisipliner kongre olması (%12,9).
- Olgularla ilgili konuların pekiştirilmesi (%11,3).
- Diğer (ekip çalışmasının vurgulanması, öğrencilere yönelik olması, bütçesinin uygun olması) (%13,7).

Kongre öncesi ve sonrası 15 adet değerlendirme sorularına verilen cevaplara göre:

- Genel değerlendirme yapıldığında (143 öğrenci, 15 soru, 2145 cevap), kongre öncesi %20,4 oranında yanlış cevap verilmesine rağmen, kongre sonrası bu oran %8,3'e azaldığından %59 oranında iyileşme sağlanmıştır. Tıp Fakültesi öğrencileri değerlendirildiğinde (27 öğrenci, 15 soru, 405 cevap) ise, kongre öncesi %22,5 oranında yanlış cevap verilmesine rağmen, kongre sonrası bu oran %8,4'e azaldığından %72,8 oranında iyileşme sağlanmıştır.
- Kongre öncesi 42 (%2) boş bırakılmış cevapların 27'si kongre sonrası doğru cevaplandırılarak %64,3 oranında iyileşme sağlanmıştır.

En çok yanlış cevaplandırılan sorular:

- Parenteral nutrisyon için kullanılan hazır torbalarda vitamin ve eser elementler bulunmaktadır. (Kongre öncesi yanlış cevaplama: %74,1, kongre sonrası yanlış cevaplama: %42, iyileşme: %43,4).
- Yoğun bakım hastalarında parenteral nutrisyon tercih edilmelidir. (Kongre öncesi yanlış cevaplama: %48,3, kongre sonrası yanlış cevaplama: %31,5, iyileşme: %34,8).
- Enteral nutrisyon uygulamasında en sık kullanılan yol gastrostomidir. (Kongre öncesi yanlış cevaplama: %37,8, kongre sonrası yanlış cevaplama: %29,4, iyileşme: %22,2).

Gerçekleşen Toplantılar...

3. Ulusal Hastane ve Kurum Eczacıları Kongresi, Tüm Kamu Eczacıları Derneği (TÜKED) tarafından 23-27 Mart 2016 tarihleri arasında Hilton Otel, Dalaman'da düzenlendi.

KEPAN'ın da Güvenli enteral nütrisyon, Nütrisyon torbasının hazır/dolum olması, Geriatriye ilaç kullanımında hekim gözü ile karşılaşılan sorunlar konularında bilimsel destek verdiği kongre başarıyla tamamlandı.

LLL Kursları 2 Nisan 2016 tarihinde Ankara Hilton Otel'de gerçekleştirildi.

Yirmi öğretim üyesi ve 245 katılımcı ile gerçekleştirilen kurslar toplam 6 konuda düzenlendi: "Yaşlılıkta Nütrisyon", "Pulmoner Hasatlıklarda Nütrisyon", "Gastrointestinal Hastalıklarda Nütrisyon", "Nütrisyonel Değerlendirme ve Teknikler", "Çocukluk Çağında Nütrisyon Desteği ve Parenteral Nütrisyon".

24 doğru ve üzerinde yapanların ESPEN'deki hesaplarına (ESPEN-LLL sayfasında hesap oluşturularak, elektronik posta ve kullanıcı adlarını doğru olarak yazdılsa) kredi puanları işlenecektir

4-5 Haziran 2016 tarihlerinde Ankara'da Türkiye Diyetisyenler Derneği (TDD) tarafından 'MALNÜTRİSYON VE BESLENME DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ KURSU' düzenlendi ve başarı ile tamamlandı.

Yirmi üç konuşmacı olmak üzere 150 diyetisyenin katıldığı, klinik nütrisyonda diyetisyenin yeri ve öneminin vurgulandığı toplantının ilk gününde, malnütrisyonun tanımı, sınıflandırılması, birincil ve ikincil sonuçları ile çocuklarda, yetişkinlerde, yaşlılarda malnütrisyon ve saptama yöntemleri, tarama testleri, onkoloji hastalarında malnütrisyon konuları gündeme getirilmiş, ikinci gün ise yuvarlak masa toplantısında ilgili alanda çalışan diyetisyenler tarafından hazırlanan olgular ve çözümleri tartışılmıştır.

ESPEN, KEPAN'ın katkılarıyla Pre-Graduate LLL Programını başlattı.

ESPEN, LLL (Life Long Learning) eğitim programına ek olarak tıp fakültesi öğrencilerine yönelik Pre Graduate LLL Programını başlatmıştır. On bir başlık altında hazırlanan bu eğitim setinin, tıp fakültesi öğretim üyelerinin nütrisyon ile ilgili derslerde kullanabilecekleri ve bu sayede nütrisyon eğitimi ile ilgili standart bir yaklaşımın sağlanabileceği temel bir kaynak olması amaçlanmaktadır. Dokuz modüllü KEPAN tarafından hazırlanan Pre G LLL Programı slayt setleri, Dr. Haldun Gündoğdu koordinatörlüğünde KEPAN üyesi öğretim üyeleri tarafından hazırlanmış ve uluslararası uzmanlar tarafından değerlendirilmiştir. Bu eğitim setinin ulusal tıp eğitimi sırasında da önemli bir kaynak oluşturacağını düşünmekteyiz.

Duyurular...

BİLİMSEL ÇALIŞMALARINI DESTEKLEMENE DEVAM EDİYORUZ

Yayın teşvik ödülü alan çalışmalar;

1-Sibel Akın ve ark.: European Journal of Clinical Nutrition dergisinde yayınlanan "Muscle function-dependant sarcopenia and cut-off values of possible predictors in community-dwelling Turkish elderly: calf circumference, midarm muscle circumference and walking speed" adlı çalışma.

2-Mehmet Emin Kuyumcu ve ark.: European Journal of Clinical Nutrition dergisinde yayınlanan "Sarcopenia and length of hospital stay. Is this a vicious cycle?" ve Maturitas dergisinde yayınlanan "Letter to the editor on the Korean National Health and Nutrition Examination Survey" adlı çalışmalar.

3-Aslı Tufan ve ark.: The Aging Male dergisinde yayınlanan "Low skeletal muscle mass index is associated with function and nutritional status in residents in a Turkish nursing home" adlı çalışma.

4- Mehmet Demircan ve ark.: Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition dergisinde yayınlanan "Damaging effects of total parenteral nutrition formula on vascular endothelium" adlı çalışma.

5-Gülistan Bahat Öztürk ve ark.: Clinical Nutrition dergisinde yayınlanan "Cut-off points to identify identify sarcopenia according to European Working Group on Sarcopenia in older people (EWGSOP)" adlı çalışma.

Lütfen üyelik bilgilerinizi güncelleyiniz.

KEPAN bültenini size ulaştırabilmemiz için adres bilgilerinizin güncellenmesi gerekmektedir.

10. KEPAN Kongresi web sitemiz yayında...

29 Mart - 2 Nisan 2017'de Antalya Belek Titanic Deluxe Hotel'de buluşuyoruz!!! Web sitemizi ziyaret ediniz.
www.kepan2017.org

Yenilendik...

Web sitemizin mobil kullanıma da uygun olduğunu hatırlatıyoruz.
Lütfen yeni sitemizi ziyaret ediniz.

Web'deki kitap satışından haberiniz var, değil mi?

"Klinik Nutrisyonun Temelleri" kitabını satın almak istiyorsanız web sayfamızı ziyaret ediniz.

Broşürlerimizin dağıtımına başlandı...

Hasta bekleme odalarında kullanılmak üzere Onkoloji, Nöroloji, Geriatri ve Çocuk hastalar için beslenme broşürleri hazırlandı ve dağıtımına başlandı.

Yeni üyelerimiz

- Mehtap Boz
- Burcu Yılmaz
- Dilek Yaprak Uslu
- Öznur Yıldırım
- Cemal Er
- Arif Yüksel
- Kurtuluş Öztürk
- Muhammed Hatipoğlu
- Cihan Ağalar
- Aylin Özgür
- Dilek Özçelik Ersü
- Çisem Pehlivan
- Sedat Arslan
- Elvan Gökmen
- Zehra Altun Gencer
- Başak Kızılcaadağ
- Ayşe Özdemir
- Ali Cem Yekdeş
- Çiğdem Altaş
- Gökçe Sevim
- Mensure Yılmaz
- Şeyma Köroğlu
- Ruslan Abdullayev
- Selin Karaman
- Raziye Turan
- Çiğdem Çolak
- Gaye Ulubay
- Esra Çankaya
- Özlem Sağır
- Nazira Osmanova
- Mustafa Özdemir
- Mehmet Oduncu
- Göksel Dinçer Özsaray
- Fatma Buket Aydaş
- Zehra Dilek Boymiyalı
- Gamze Korubük
- Sibel Gülkan
- İlnur Alaşahan
- Fatma Eryurt Öztürk
- Ebru Kocakaya
- H. Aysin Usta
- Ece Pınar Eren
- Sevcan Kesgin,
- Eda Aypar
- Meltem Aytekin
- Aygün Ekinciöğlü
- Mecnun Yalçın
- Firdevs Fulya Marangoz
- Şükran Yıldız
- Öznur Ergüvenç
- Şahabettin Çiftçi
- Nihal Özgey
- Mehmet Uluşahin
- Hasibe Canan Aygün
- Sinem Baltacı
- Havva Şeyma Çakal
- Yeşim Ayrancı
- Hatice Tural
- Fatoş Turgut
- Taylan Özgür Sezer
- Damla Madencioğlu
- Sırma Gül Koçsoy
- Derya Akyazı
- Fatmagül Tuna
- Demet Cimbal.

Yoğun Bakım Nutrisyon Kılavuzlarında Son Durum

Yazar: Prof. Dr. Kubilay Demirağ - Yoğun Bakım Uzmanı

Yoğun Bakım hastalarında nutrisyon desteğini konu alan kılavuzlardan sonuncusu ABD'de 2016 yılında yayınlanan ASPEN/SCCM kılavuzudur ⁽¹⁾. Kılavuzların içeriği, kılavuzlara dahil edilen araştırmalar, çalışmalardaki hasta popülasyonu ve ülkede mevcut olan nutrisyon ürünleri tarafından büyük oranda etkilenmektedir. Bu derlemede yoğun bakım hastalarını konu alan Avrupa, ABD ve Kanada kılavuzlarında yer alan ortak ve farklı önerilerin özetlenmesi amaçlanmıştır (ESPEN Enteral Nutrisyon (EN) Kılavuzu: Yoğun Bakım ⁽²⁾, ESPEN Parenteral Nutrisyon (PN) Kılavuzu: Yoğun Bakım ⁽³⁾, Kanada Yoğun Bakım Klinik Pratik Kılavuzu ⁽⁴⁾ ve ASPEN/SCCM Kılavuzu).

Aşağıda sıralanan öneriler tüm kılavuzlarda ortak öneri olarak yer almaktadır;

1. Erken enteral nutrisyon yararlıdır (ABD ve Kanada Kılavuzlarında 24-48 saat içerisinde, Avrupa Kılavuzunda uygun hastalarda mümkünse ilk 24 saatte başlanması şeklinde);
2. Fonksiyonel gastrointestinal kanal varlığında enteral nutrisyon parenteral nutrisyona tercih edilmelidir;
3. Enteral veya parenteral yolla verilen balık yağları bazı yoğun bakım hasta gruplarında yararlıdır (ASPEN/SCCM, EN desteği uygulanan postoperatif hastalarda balık yağı kullanımını önerirken, ABD'de kullanıma girdiklerinde uygun hastalarda parenteral yolla da kullanılmasının düşünülebileceğini bildirmiştir; Kanada Kılavuzunda ARDS hastaları için önerilmiştir; ESPEN Kılavuzunda ise yatış süresini kısalttığı belirtilmiştir);
4. Gastrik intolerans varlığında metoklopramid veya eritromisin kullanılmalıdır.

Kılavuzlarda yer alan temel farklılıklar ise;

1. ESPEN ve ASPEN/SCCM Kılavuzlarında indirekt kalorimetre kullanımı olası değilse vücut ağırlığı bazlı enerji gereksinimi hesaplamasının kullanımı önerilmektedir (ESPEN Kılavuzunda 25 kkal/kg/gün, ASPEN/SCCM Kılavuzunda 25-30 kkal/kg/gün), Kanada Kılavuzunda öneri için yeterli veri olmadığı bildirilmiştir;
2. ESPEN Kılavuzunda 48 saat içerisinde EN ile hedefe ulaşılamazsa PN suplementasyonu önerilmiştir; ASPEN ve Kanada Kılavuzlarında yalnız malnutrisyon veya nutrisyonel açıdan yüksek risk taşıyan hastalarda erken PN suplementasyonu önerilmiştir; ASPEN/SCCM Kılavuzunda risk yoksa 1 hafta beklenebileceği ifade edilmiştir;
3. ESPEN Kılavuzunda PN uygulanan hastalarda 0,3,0,6 g/kg/gün dozunda parenteral alanil-glütamin dipeptit desteği, yanık

ve travma hastalarında da enteral glutamin desteği önerilirken, ASPEN/SCCM ve Kanada Kılavuzlarında enteral veya parenteral glutaminin rutin olarak kullanılmaması önerilmiştir;

4. ESPEN Kılavuzunda jejunal ile gastrik yolla nutrisyon desteği verilmesi arasında fark olmadığı belirtilmişken ASPEN/SCCM ve Kanada Kılavuzlarında aspirasyon riski olan hastalarda postpilorik yol önerilmiştir;
5. ASPEN/SCCM Kılavuzunda gastrik rezidüel hacim takibi önerilmezken, Kanada Kılavuzunda her 4-8 saatte bir takip ve intolerans sınırı olarak 250 veya 500 mL'lik rezidü hacmin kullanılması önerilmiştir; ESPEN Kılavuzunda ise bu konuda öneri yer almamıştır;
6. ESPEN Kılavuzunda üst GIS cerrahi, hafif sepsis, ARDS ve travmada arjinin, nükleotitler ve omega-3 yağ asitlerinden oluşan immünonutrisyon önerilmiştir; ASPEN/SCCM Kılavuzunda dahili yoğun bakım hastalarında arjinin, omega-3 yağ asitleri ve glutamin normalde önerilmezken kafa travması ve cerrahi yoğun bakım hastalarında önerilmiştir; Kanada Kılavuzunda ise EN desteğinde arjininin önerilmediği bildirilmiştir.

Bu maddelerin haricinde sadece bir kılavuzda yer alan birçok öneri mevcuttur. Ortak olmayan bu maddelere yer kısıtlılığı nedeniyle bu bültende yer verilmemiştir.

Yoğun Bakım hastaları heterojen bir grup olduğundan her kılavuz her hasta için uygun olmayabilir. Klinisyenler kılavuzları kendi deneyimleri ve çalıştıkları merkezlerin koşullarına göre değerlendirip hastaya özgü karar vermelidir.

Kaynaklar:

1. McClave SA, Taylor BE, Martingale RG, et al. Guidelines for the provision and assessment of nutrition support therapy in the adult critically ill patient: Society of Critical Care Medicine (SCCM) and American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (A.S.P.E.N.). JPEN J Parenter Enteral Nutr. 2016;40:159-211.
2. Kreyman KG, Berger MM, Deutz NEP, et al. ESPEN Guidelines on Enteral Nutrition: Intensive care. Clin Nutr 2006;25:210-23.
3. Singer P, Berger MM, Berghe GV, et al. ESPEN Guidelines on Parenteral Nutrition: Intensive care. Clin Nutr 2009;28:387-400.
4. <http://www.criticalcarenutrition.com/cpgs>.